

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY
DLA DZIECI NIESŁYSZĄCYCH
Szczecin

Kuratorium Oświaty w Szczecinie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Szkoła może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 07-01-2016 - 11-01-2016 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Hanna Markowska, Monika Piątkowska. Badaniem objęto rodziców (ankieta i wywiad grupowy), nauczycieli i pracowników niepedagogicznych (wywiady grupowe). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, a także analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły lub placówki.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki placówki

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami/wychowawcami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką placówki

WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielami/wychowawcami po obserwacji

WPN - Scenariusz wywiadu z pracownikami niepedagogicznymi

SWZR - Scenariusz wywiadu z rodzicami

WNG - Scenariusz wywiadu z zespołem pracującym z jedną grupą wychowawczą

Obraz placówki

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niesłyszących im. Hansa Christiana Andersena w Szczecinie jest najstarszą placówką szkolnictwa specjalnego na Pomorzu Zachodnim. Funkcjonuje od roku 1953 i mieści się obecnie przy ul. Szpitalnej 15, w budynku specjalnie zaprojektowanym do potrzeb dzieci niesłyszących (niska zabudowa, łączniki pomiędzy szkołą a internatem, duży teren zielony). W ramach ośrodka działają szkoła podstawowa, gimnazjum i zasadnicza szkoła zawodowa oraz grupy wychowawcze dla osób dojeżdżających spoza Szczecina. Wychowankowie mają do swojej dyspozycji sale lekcyjne, pracownię komputerową, czytelnikę z biblioteką, boisko, salę gimnastyczną, salę do gimnastyki korekcyjnej oraz gabinety rewalidacji indywidualnej i grupowej. Młodzież, która korzysta z opieki całodobowej, jest podzielona obecnie na pięć grup – każda z nich posiada swoją świetlicę i węzeł sanitarny. Wychowankowie mieszkają w kilkuosobowych pokojach - baza ta wymaga jednak odnowienia i doposażenia.

Kształcenie zawodowe, które odbywa się w szkole na kierunkach: kucharz, cukiernik, piekarz i introligator, kończy się zewnętrznym egzaminem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe. Dodatkowo młodzież jest przygotowywana do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich. Uczniowie realizują praktyczną naukę zawodu w hotelach i restauracjach oraz w zakładzie introligatorskim na terenie Szczecina. Do sukcesów placówki należy zaliczyć fakt, że znaczny procent absolwentów znajduje zatrudnienie w swoim zawodzie w środowisku osób słyszących. Jest to możliwe dzięki działaniom podejmowanym przez kadre pedagogiczną oraz licznym projektom i przedsięwzięciom realizowanym we współpracy z instytucjami środowiska lokalnego, np.: projekt SOSW, Polskiego Związku Głuchych i Szczecińskiej Izby Małej i Średniej Przedsiębiorczości "Certyfikowany Rzemieślnik"; projekt "4 Kroki" Wsparcie Osób Niesłyszących na Rynku Pracy współfinansowany ze środków Unii Europejskiej; projekt "Przełam barierę dźwięku" – kampania informacyjno-promocyjna skierowana do pracodawców oraz osób niesłyszących i niedosłyszących.

Koncepcja pracy ośrodka podlegała w ostatnich latach modyfikacji z uwagi na zmieniające się potrzeby wychowanków, którzy wymagają stosowania zróżnicowanych metod nauczania i rewalidacji ze względu na dodatkowe niepełnosprawności lub problemy zdrowotne, w tym trudności w komunikacji. Kadra pedagogiczna podejmuje doskonalenie zawodowe w tym zakresie i bada efektywność swojej pracy poprzez analizę wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz ewaluacji wewnętrznej. Analizy te prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania mające na celu podniesienie jakości procesów edukacyjnych. Uczniowie odnoszą wymierne sukcesy w konkursach ogólnopolskich (historycznych, teatralnych, sportowych, plastycznych, fotograficznych, udzielania pierwszej pomocy, języka migowego, itp.).

Znaczący wpływ na funkcjonowanie placówki w obecnym kształcie mają rodzice, którzy przedstawiają dyrektorowi i nauczycielom swoje uwagi oraz oczekiwania w sprawach dotyczących organizacji pracy ośrodka, a także prowadzonych w nim oddziaływań wychowawczych i terapeutycznych. Rodzice mogą tu także liczyć na wsparcie specjalistyczne w wypełnianiu swoich podstawowych zadań (pomoc psychologa i pedagoga szkolnego, opieka medyczna).

Wszystkie podmioty tej społeczności dbają o domową, przyjazną dziecku atmosferę, w której będzie się mogło wszechstronnie rozwijać, poznawać swoją tożsamość i integrować z innymi przy zachowaniu autonomii osoby niesłyszącej.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY DLA DZIECI NIESŁYSZĄCYCH
Patron	Hans Christian Andersen
Typ placówki	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Miejscowość	Szczecin
Ulica	Szpitalna
Numer	15
Kod pocztowy	70-116
Urząd pocztowy	Szczecin
Telefon	0914821151
Fax	0914821067
Www	www.soswszczecin.edupage.org
Regon	00018740600000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Bez kategorii
Charakter	specjalna
Uczniowie, wychow., słuchacze	43
Oddziały	0
Nauczyciele pełnozatrudnieni	33.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	7.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	1.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	1.3
Województwo	ZACHODNIOPOMORSKIE
Powiat	Szczecin
Gmina	Szczecin
Typ gminy	gmina miejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków	✓
Poziom podstawowy:	
Placówka działa zgodnie z przyjętą własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby i możliwości rozwojowe wychowanków, specyfikę pracy placówki.	✓
Koncepcja pracy placówki jest znana rodzicom i przez nich akceptowana.	✓
Poziom wysoki:	
Koncepcja pracy placówki jest przygotowywana a w razie potrzeby modyfikowana we współpracy z rodzicami.	
Koncepcja pracy placówki jest realizowana we współpracy z rodzicami.	
Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole funkcjonującej w placówce, w której uczniowie przystępują do sprawdzianu lub egzaminów, analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów.	✓
W placówce analizuje się wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania w celu podniesienia jakości procesów edukacyjnych.	✓
Działania prowadzone przez placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane.	✓
Poziom wysoki:	
Działania podjęte w efekcie wdrażania wniosków z zewnętrznych i wewnętrznych badań oraz analiz przyczyniają się do rozwoju placówki.	

Wnioski

1. Modyfikacja koncepcji pracy placówki związana z otwarciem kadry pedagogicznej na zmieniające się potrzeby wychowanków, którzy wymagają stosowania zróżnicowanych metod nauczania i rewalidacji ze względu na dodatkowe niepełnosprawności lub problemy zdrowotne oraz spójne, przemyślane włączanie rodziców i absolwentów ośrodka w podejmowane działania, sprzyjają integracji rodzin i umożliwiają dzieciom wszechstronny rozwój w społeczności osób niesłyszących.
2. Zróżnicowane formy współpracy ze środowiskiem, w tym z Polskim Związkiem Głuchych, pracodawcami, służbami mundurowymi oraz z instytucjami wspierającymi rodzinę, wzbogacają ofertę placówki, dzięki czemu wychowankowie rozwijają swoją wiedzę i talenty oraz wrażliwość na potrzeby innych, a znaczny procent absolwentów znajduje zatrudnienie w swoim zawodzie w środowisku osób słyszących.
3. Szkoła promuje wartość edukacji w środowisku swoich absolwentów udzielając im wsparcia w nabywaniu nowych kompetencji zawodowych i umiejętności, które sprzyjają samorealizacji dorosłych osób niesłyszących poprzez aktywne ich funkcjonowanie społeczne i na rynku pracy.
4. Kadra pedagogiczna wykazuje dbałość o rozwój umiejętności komunikacyjnych swoich wychowanków i przygotowuje ich do udziału w konkursach wiedzy oraz w różnych przedsięwzięciach artystycznych i w zawodach sportowych, co sprzyja osiąganiu przez nich sukcesów oraz nabywaniu kompetencji społecznych.
5. Działania podejmowane przez nauczycieli mają swoje oparcie we wnioskach z analiz badań wewnętrznych i zewnętrznych realizowanych w ośrodku i poza placówką. Zakres prac badawczych i wykorzystywanie wyników badań także innych instytucji oświatowych i naukowych mają wpływ na kierunek pracy placówki oraz metodykę nauczania osób niesłyszących.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niestyszających im. Hansa Christiana Andersena w Szczecinie realizuje własną koncepcję pracy, której podstawowym celem jest tworzenie podstaw szczęśliwego życia dorosłych osób z wadą słuchu. Kadra pedagogiczna modyfikuje swoje cele pracy, uwzględniając przede wszystkim potrzeby wychowanków oraz oczekiwania ich rodziców. Koncepcja jest realizowana przez nauczycieli we współpracy z rodzicami, uczniami i pracownikami niepedagogicznymi oraz instytucjami wspierającymi działalność ośrodka.

Obszar badania: Placówka działa zgodnie z przyjętą własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby i możliwości rozwojowe wychowanków, specyfikę pracy placówki.

Placówka działa zgodnie z koncepcją pracy opracowaną na lata 2014-2018, uwzględniającą wizję ośrodka: "Niczym jest głuchota ucha, gdy rozum słyszy" oraz potrzeby i możliwości rozwojowe dzieci i młodzieży z wadą słuchu, a także z innymi niepełnosprawnościami i problemami zdrowotnymi, które mają wpływ na komunikację werbalną. Misją placówki jest przygotowanie wychowanków do szczęśliwego życia w środowisku osób dorosłych poprzez stworzenie warunków zapewniających uczniom poczucie bezpieczeństwa oraz skuteczne nauczanie i wychowanie. Ośrodek kształtuje swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka oraz do dziedzictwa historycznego i kulturowego tak, aby mogli oni sprostać wyzwaniom współczesnego świata, odnosić sukcesy osobiste i zawodowe, każdy na swoją miarę. Zgodnie z przedstawionymi założeniami absolwent ośrodka powinien przede wszystkim akceptować siebie jako osobę niesłyszącą, ale także rozumieć wartość werbalnego komunikowania się z otoczeniem oraz prezentować oczekiwane wartości (np.: uczciwość, prawość, odpowiedzialność), umiejętności (np.: korzystanie z różnych źródeł wiedzy, panowanie nad własnymi emocjami, współdziałanie w grupie, unikanie zagrożeń) i postawy (np.: świadome podejmowanie ról społecznych, rozwijanie swoich zainteresowań, stawianie sobie celów i ich realizowanie). Najważniejsze działania podejmowane przez nauczycieli i wychowawców, które realizują koncepcję, to:

- wykorzystywanie różnorodnych form komunikacji: werbalna, pisemna, Polski Język Migowy (PJM), System Języka Migowego (SJM), piktogramy;
- rozpoznawanie potrzeb i możliwości dzieci oraz realizowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, z uwzględnieniem zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego;

- indywidualizowanie procesu edukacyjnego oraz wykorzystywanie metod pracy wspierających nauczanie dzieci niepełnosprawnych (np.: dogoterapia, metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, metoda Paula Dennisona, Metoda Pracy Knill, metoda werbalno-tonalna, Makaton);
- organizowanie wyjazdów poza teren ośrodka oraz zajęć rozwijających talenty i zainteresowania uczniowskie (np.: filatelistyczne, czytelnicze, strzeleckie, żeglarskie, sportowe, plastyczne, koło teatralne "Gest", nauka gry na bębnach, nauka pływania, koło fotograficzne, grupa taneczna "Mołędziaki", etc.);
- promowanie ośrodka i sukcesów uczniowskich: organizacja Otwartych Mistrzostw Szkół dla Nieślyszących w Pływaniu, Ogólnopolskiego Konkursu Udzielania Pierwszej Pomocy dla Młodzieży Nieślyszącej i Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Migowego i Miganego dla Młodzieży Nieślyszącej; udział w Wojewódzkich Mistrzostwach Szkół i Placówek Specjalnych w Pływaniu w Policach, w Ogólnopolskim Przeglądzie Teatrów Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Szczecinie, Ogólnopolskim Konkursie Polsko-Angielskiej Wiedzy Gastronomicznej dla Nieślyszących i Słabosłyszających w Lublińcu; zamieszczanie informacji o osiągnięciach uczniowskich w gablotach i na stronie internetowej ośrodka; uroczyste obchody Jubileuszu 60-lecia ośrodka; współpraca z mediami;
- kształtowanie tożsamości osoby nieślyszącej we współpracy z absolwentami ośrodka i osobami nieślyszącymi;
- wsparcie psychologiczno-pedagogiczne i zdrowotne: współpraca z lekarzami rodzinnymi, specjalistami i pielęgniarką; opracowanie procedur dotyczących podawania wychowankom leków; współpraca z Pomorskim Uniwersytetem Medycznym - pomoc stomatologiczna; współpraca z Przychodnią Multi Cordis - doraźna pomoc medyczna dla wychowanków spoza Szczecina; prelekcje dla rodziców nt. szczepień; udział w akcjach prozdrowotnych;
- wsparcie finansowe i materialne: stypendia, zasiłki i wyprawki szkolne, refundacja posiłków, aparowanie uczniów;
- przygotowywanie do zawodu: współpraca z zakładami pracy, w których uczniowie odbywają praktyczną naukę zawodu oraz Szczecińską Izbą Małej i Średniej Przedsiębiorczości; realizacja programu "Mam pracę"; udział w projekcie "Przełam Bariere Dźwięku";
- propagowanie twórczości patrona placówki: działalność muzeum H. Ch. Andersena;
- poprawa bazy ośrodka: realizacja projektu "Lepiej mieszkam - lepiej się uczyć"; utworzenie sali zajęć rehabilitacyjnych "Zakątek Calineczki" oraz placu zabaw "Podwórko Andersena" z programu "Radosna szkoła"; nasadzenia na terenie ośrodka; doposażenie pracowni w ramach projektów "Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania ..." oraz "Poprawa jakości kształcenia szczecińskich szkół ponadgimnazjalnych ...";
- realizacja programów własnych (np.: "Żywe lekcje historii", "Słucham, Rozumiem, Mówię", "To nie takie trudne", "Ja też potrafię") oraz udział w projektach i programach zewnętrznych (np.: "4 Kroki", "Migiem na Majka", "Wymyśl siebie na nowo", "Trzeźwa młodość - jasna przyszłość", "Bezpieczeństwo w sieci", "Europejski Dzień Przywracania Czynności Serca", "Moje miasto bez elektrośmieci", "EkoAsy z naszej klasy");
- współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę ośrodka, m.in.: służby mundurowe, Polski Związek Głuchych, Dom Kultury "Słowianin", Szczecińska Energetyka Ciepła, Polski Związek Filatelistyczny, Intersonic - Protetyka Słuchu, Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Józefa, Stowarzyszenie "Po to jestem", Polickie Towarzystwo Strzeleckie i Miłośników Broni Dawnej "Grajcar".

Obszar badania: Koncepcja pracy placówki jest znana rodzicom i przez nich akceptowana.

Rodzice znają i akceptują koncepcję pracy ośrodka, na co wskazują ich wypowiedzi podczas wywiadu. W opinii rodziców najważniejsze wartości, które stoją za podejmowanymi w ośrodku działaniami, realizowanymi w rodzinnej atmosferze i we współpracy wszystkich członków społeczności szkolnej, to: przygotowywanie wychowanków do samodzielnego życia i pracy zawodowej, rozwój mowy i komunikacji pozawerbalnej, włączanie dzieci do środowiska osób niesłyszących, rozwój uzdolnień i zainteresowań dziecięcych oraz możliwość odniesienia sukcesu. Dyrektor twierdzi, że koncepcja została zmodyfikowana z uwagi na zmieniające się potrzeby wychowanków (uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz problemami zdrowotnymi), a także opinie, oczekiwania i potrzeby zgłaszane przez rodziców. Koncepcja jest do wglądu wszystkich członków społeczności szkolnej - na korytarzu, w bibliotece i w poszczególnych klasach. Przedstawiana jest również przez dyrektora na początku roku szkolnego podczas apelu i przy okazji uroczystości okolicznościowych. Jej założenia widoczne są w programach profilaktycznym, wychowawczym i dydaktycznym.

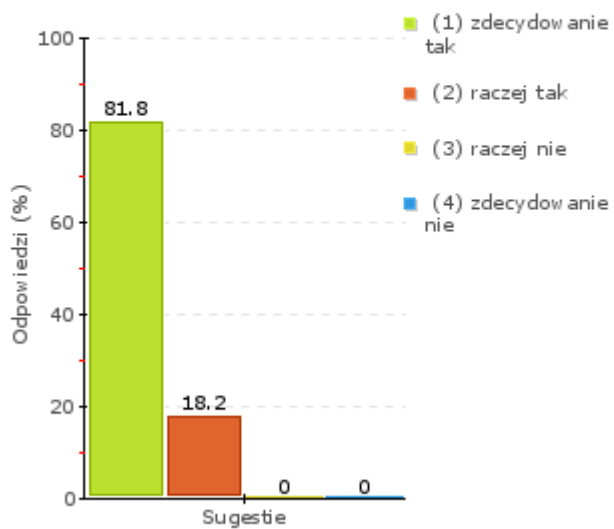
W wymaganiu "Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Koncepcja pracy placówki jest przygotowywana a w razie potrzeby modyfikowana we współpracy z rodzicami.

Placówka podejmuje działania mające na celu zapewnienie rodzicom warunków do współpracy w sprawach istotnych dla całej społeczności ośrodka. Z informacji uzyskanych od wszystkich ankietowanych rodziców (zob. wyk. 1j) wynika, że mogą oni wypowiadać się przede wszystkim w sprawach dotyczących organizacji zajęć dodatkowych, oddziaływań wychowawczych i terapeutycznych podejmowanych wobec dziecka i oddziaływań klasowego oraz procedur obowiązujących w placówce w obszarze ogólnie pojętego bezpieczeństwa wychowanków (zob. wyk. 1o). Rodzice uczestniczą także w ewaluacji programów wychowawczego i profilaktyki; współdecydują w sprawach dotyczących wydatków finansowych i organizacji imprez szkolnych; omawiają założenia rocznego programu pracy placówki podczas spotkań Rady Rodziców i przedstawiają swoje uwagi, np.: zgłosili potrzebę zorganizowania opieki świetlicowej dla wychowanków ze Szczecina, wnioskowali o korektę planu lekcji i harmonogramu pracy specjalistów, postulowali o odrabianie przez uczniów zadań domowych na terenie szkoły, typowali nauczycieli do udziału w projektach pozaszkolnych przygotowywanych przez Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym, zachęcali do sprawdzenia działania pętli indukcyjnej w Filharmonii, etc.

Mam możliwość wypowiedzenia się o ważnych sprawach w placówce. AR

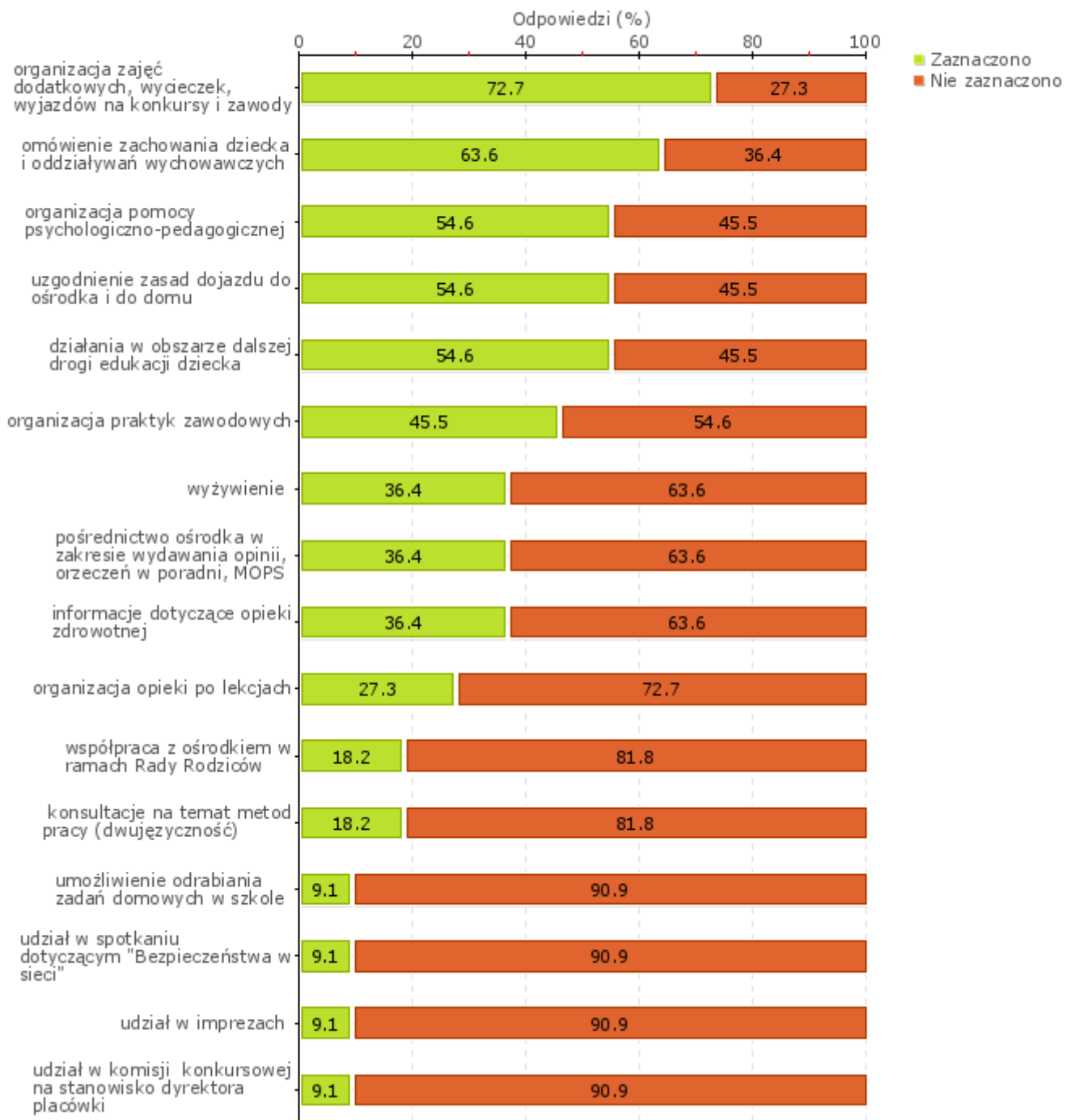
Liczebność: 11

Wykres 1j

[jeśli tak] Proszę o podanie przykładów. AR

Liczebność: 11

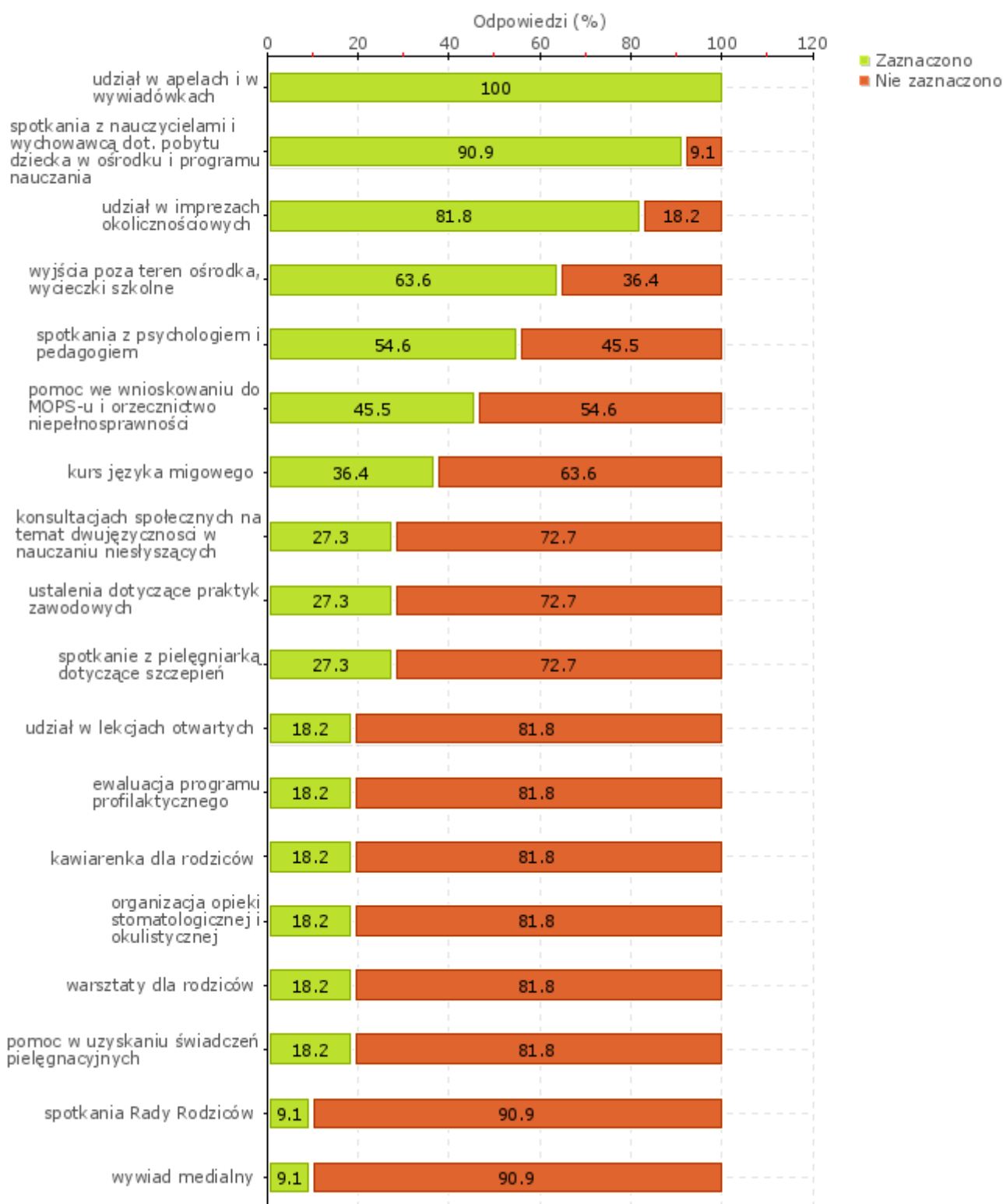
Wykres 1o

Obszar badania: Koncepcja pracy placówki jest realizowana we współpracy z rodzicami.

Rodzice aktywnie włączają się w działania wynikające z koncepcji pracy ośrodka. Przykłady wskazywane przez respondentów (dyrektora, nauczycieli i rodziców - zob. wyk. 1 o) świadczą o zaangażowaniu wszystkich stron w tworzenie warunków sprzyjających tej aktywności. Dzięki staraniom rodziców poszerzono ofertę świetlicy o odrębną opiekę dla wychowanków ze Szczecina; zreorganizowano dyżury nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych z uwzględnieniem opieki nad dziećmi ze sprzężeniami; opracowano nowy plan lekcji z uwzględnieniem sugestii rodziców, aby w piątek było mniej lekcji; dostosowano harmonogram pracy pedagoga, psychologa i pielęgniarki do potrzeb rodziców; utworzono kawiarenkę dla rodziców, dzięki czemu mogą oni między sobą wymieniać się doświadczeniem i radą; zorganizowano szereg spotkań dotyczących sprawowania przez rodziców funkcji opiekuńczo-wychowawczej (spotkania z audiologiem, wizyty u stomatologa, pogadanka pielęgniarki na temat szczepień, "Warsztaty dla Dobrych Rodziców") oraz ułatwiających komunikację z dzieckiem (nauka języka migowego). Rodzice włączają się w przygotowywanie i organizowanie wyjazdów i wycieczek; uczestniczą w imprezach okolicznościowych i w kołach zainteresowań; motywują dzieci do udziału w konkursach i jeżdżą z nimi pod odbiór nagród; przygotowują dzieci do kursu na prawo jazdy; ustalają z pracodawcami praktyki zawodowe; uczą się, jak pracować z dzieckiem (poprzez udział w zajęciach otwartych organizowanych w ośrodku); uczestniczą w działaniach ekologicznych, etc. Na uwagę zasługuje także udział rodziców w konsultacjach społecznych dotyczących dwujęzyczności w nauczaniu osób niesłyszących i ich zaangażowanie w działania mające na celu włączenie liceum ogólnokształcącego w strukturę ośrodka.

W jakie działania realizowane w placówce włączył/a się Pan/i w tym lub poprzednim roku szkolnym? AR

Liczebność: 11

Wykres 1o

Wymaganie:

Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Kadra pedagogiczna wykorzystuje w swojej pracy wnioski płynące z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej, w tym z prowadzonych analiz wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz innych badań edukacyjnych. Na ich podstawie dokonuje modyfikacji procesu edukacyjnego oraz określa kierunki pracy dydaktyczno-rewalidacyjnej. Podejmowane działania przyczyniają się do poprawy efektywności nauczania oraz sprzyjają wszechstronnemu rozwojowi wszystkich wychowanków.

Obszar badania: W szkole funkcjonującej w placówce, w której uczniowie przystępują do sprawdzianu lub egzaminów, analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów.

Nauczyciele, w celu poprawy efektywności nauczania, wykorzystują w swojej pracy wnioski płynące z analiz wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych. Przykłady działań podejmowanych w oparciu o te wnioski, wskazywane przez kadrę pedagogiczną i dyrektora, dotyczą przede wszystkim prowadzenia ćwiczeń usprawniających te umiejętności szkolne uczniów niesłyszących, z którymi mają oni największe problemy; motywowania ich do większej aktywności podczas zajęć; weryfikowania metod i form pracy oraz poszukiwania nowych rozwiązań dydaktycznych i metodycznych; ewaluacji przedmiotowych zasad oceniania oraz prowadzonego pomiaru dydaktycznego przez nauczycieli; doboru podręczników; zakupu różnorodnych pomocy dydaktycznych umożliwiających wizualizację procesu nauczania; indywidualizacji pracy z uczniem oraz współpracy z rodzicami (zob. Tab.1).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jak Państwo wykorzystują wnioski z ewaluacji (zewnętrznej i wewnętrznej) oraz innych badań edukacyjnych prowadzonych na terenie placówki? Proszę podać przykłady działań wynikających z tych wniosków. [WN] (9165)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Usprawnianie umiejętności, z którymi uczniowie słabo sobie radzą podczas różnych zajęć szkolnych oraz w grupach wychowawczych; zwiększenie liczby ćwiczeń.
2	Motywowanie uczniów do większej aktywności podczas zajęć; zachęcanie do uczestnictwa w różnorodnych zajęciach rozwijających zainteresowania.
3	Realizowanie zadań o różnym stopniu trudności.
4	Zwiększanie liczby ćwiczeń praktycznych.

Numer	Treść odpowiedzi
5	Wprowadzenie języka migowego jako nowego przedmiotu oraz stosowanie metody językowo-migowej na poziomie gimnazjum i zasadniczej szkoły zawodowej.
6	Wybór podręczników "Nowej Ery" jako najlepiej dostosowanych do potrzeb uczniów niesłyszących.
7	Zakupienie laptopów i pomocy dydaktycznych dla uczniów klas I - III do ćwiczeń słuchowych; programu multimedialnego (animacje komputerowe, wizualizacje) dla uczniów gimnazjum.
8	Organizowanie szkolnych konkursów (np. "Mistrz ortografii", "Mistrz Mnożenia", "Odczytywanie mowy z ust", "Znajomość układu okresowego pierwiastków", językowe z języka angielskiego i języka polskiego, turnieje, np.: "Potrafię porozumiewać się z osobami słyszącymi"etc.).
9	Tworzenie pomocy dydaktycznych ułatwiających uczniom przyswajanie i zapamiętywanie wiadomości (karty pracy, plansze, gazetki, historyjki obrazkowe, etc.).
10	Prowadzenie zajęć warsztatowych w grupach wychowawczych w formie turniejów komunikacyjnych, np.: "To nie takie trudne", "Rozmowa z szefem".
11	Upowszechnianie sukcesów uczniów.
12	Uwzględnianie w informacji zwrotnej kierowanej do dziecka: "co się udało", "nad czym trzeba jeszcze popracować".
13	Doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem rozmaitych tekstów.
14	Podjęcie różnorodnych działań mających na celu kształtowanie umiejętności czytania ze zrozumieniem, mówienia i migania ze zrozumieniem.
15	Poszerzanie zasobów leksykalnych i motywowanie do podejmowania wysiłku intelektualnego.
16	Realizowanie programów własnych przygotowujących do podniesienia kompetencji zawodowych młodzieży "Lubię gotować", "Ja też potrafię", "Mam pracę".

Obszar badania: W placówce analizuje się wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania w celu podniesienia jakości procesów edukacyjnych.

Kadra pedagogiczna poddaje analizie wyniki prowadzonej ewaluacji, na podstawie których formułuje wnioski i rekomendacje do dalszej pracy. Ewaluację wewnętrzną w ośrodku, na każdym etapie edukacyjnym prowadzą zespoły samokształceniowe, które przeprowadzają badania, opracowują raporty, a rekomendowane działania usprawniające i naprawcze przedstawiają członkom Rady Pedagogicznej. W ostatnich trzech latach ewaluacja wewnętrzna dotyczyła prowadzenia pomiaru dydaktycznego (ewaluacja w toku); skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych oraz przestrzegania wewnątrzszkolnych i przedmiotowych zasad oceniania. Nauczyciele i dyrektor, jako przykłady wykorzystania wniosków i rekomendacji płynących z tych badań, podają m.in.: ustalenie jednolitego dla całej placówki sposobu oceniania; wykorzystywanie w pracy atrakcyjnych form i metod pracy oraz dostępnych pomocy dydaktycznych; określanie zakresu wiadomości i umiejętności sprawdzanych podczas klasówek oraz szczegółowe omawianie z uczniami uzyskanych wyników ze zwróceniem uwagi na ich sukcesy, a nie porażki; prowadzenie zajęć otwartych oraz dzielenie się wiedzą i warsztatem pracy z nauczycielami i rodzicami; zachęcanie rodziców do współpracy na rzecz ich dzieci; aktywizowanie do współpracy absolwentów ośrodka; eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań społecznych czy lepszego rozumienia przez uczniów zasad oceniania, jakim podlegają, etc. Nauczyciele systematycznie pozyskują informacje o efektywności prowadzonych przez siebie zajęć (zob. tab. 1), a dyrektor w ramach prowadzonego nadzoru pedagogicznego prowadzi kontrolę dokumentacji przebiegu nauczania; organizuje dla całej kadry pedagogicznej szkolenia, a także obserwuje zajęcia otwarte. W ocenie ww. respondentów działania te przynoszą wymierne korzyści uczniom (m.in.: samodzielność; nabywanie umiejętności komunikowania się; wzmacnianie własnego poczucia wartości; większa motywacja do pracy; lepsze przyswajanie wiadomości i umiejętności zawartych w podstawie programowej; lepsze rozumienie zasad bezpiecznego zachowania się; zdobywanie certyfikatów umiejętności zawodowych i nowych kwalifikacji carving, operator wózków widłowych, fotograf; bardzo dobre wyniki z praktycznych egzaminów zawodowych OKE - kucharz, introligator i przygotowanie do podjęcia pracy; sukcesy w konkursach przedmiotowych, językowych, artystycznych, sportowych, etc. Wszyscy ww. respondenci wskazują też na korzyści dla kadry pedagogicznej (m.in.: systematyczne pogłębianie wiadomości i umiejętności, lepsza wymiana doświadczeń i współpraca w zespole) i placówki, w której stwierdzono podniesienie jakości pracy.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób uzyskuje Pan/i informację o efektywności prowadzonych zajęć? Jak wykorzystuje Pan/i te informacje? [WNPO] (8795)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Monitorowanie osiągnięć uczniów.
2	Obserwacja zaangażowania uczniów i ich aktywności na lekcji, podczas zajęć pozalekcyjnych, imprez i uroczystości.
3	Analiza prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek.
4	Kontrola i analiza prac domowych.
5	Indywidualna rozmowa z uczniem.
6	Systematyczna diagnoza (dydaktyczna, wychowawcza).
7	Analiza wyników egzaminów próbnych i zewnętrznych.
8	Obserwacja zachowań uczniów.
9	Rozmowy, konsultacje z nauczycielami i wychowawcami, rodzicami.
10	Ankietowanie uczniów, rodziców, nauczycieli w ramach ewaluacji programu profilaktyki pod kątem bezpieczeństwa.
11	Monitorowanie zapisów w dziennikach lekcyjnych.
12	Analizowanie sytuacji uczniów na zespołach samokształceniowych.
13	Analiza wytworów prac ucznia.
14	Informacje o efektywności prowadzonych zajęć nauczyciele wykorzystują do: modyfikacji metod i form pracy; tworzenia pomocy dydaktycznych; działań naprawczych; dostosowywania wymagań do indywidualnych potrzeb ucznia; opracowywania i modyfikacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych; prowadzenia zajęć specjalistycznych (np.: rewalidacja, wsparcie psychologiczne); organizowania wycieczek, konkursów przedmiotowych; udziału w konkursach ogólnopolskich, modyfikacji oferty zajęć, doskonalenia warsztatu własnej pracy, etc.

Obszar badania: Działania prowadzone przez placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane.

W ośrodku wypracowano system monitorowania i analizowania skuteczności podejmowanych działań. W zgodnej opinii kadry pedagogicznej i dyrektora monitorowaniu podlegają wszystkie obszary pracy placówki - dydaktyczny, wychowawczy i opiekuńczy, w tym np.:

- realizacja planów rozwoju zawodowego nauczycieli ubiegających się o kolejny stopień awansu zawodowego;
- realizacja rocznego planu dydaktyczno-wychowawczego placówki;
- skuteczność realizacji szkolnych programów edukacyjnych rozwijających różne formy aktywności wśród wychowanków, zgodnych z ich zainteresowaniami;
- wykorzystywanie przez nauczycieli wniosków z analizy wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych w procesie nauczania;
- przestrzeganie harmonogramu organizacji i przeprowadzania sprawdzianu oraz egzaminów próbnych i zewnętrznych;
- poprawność funkcjonowania przedmiotowych zasad oceniania;
- funkcjonowanie przyjętych regulaminów i procedur w zakresie zapewnienia wychowankom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego;
- działania wychowawcze i profilaktyczne w celu eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań wychowanków w placówce i poza nią;
- frekwencja uczniów w szkole;
- realizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzonej przez psychologa i pedagoga szkolnego (zob. tab.1).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania placówki Państwo monitorują i w jaki sposób? [WN] (8798)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Monitoruje się szeroko rozumiane bezpieczeństwo (na terenie ośrodka, podczas wyjazdów do domu, podawania leków); zachowanie uczniów i przestrzeganie przez nich obowiązujących regulaminów; prawidłowość prowadzenia dokumentacji; sprawność aparatów słuchowych i oprotezowania uczniów; procesy edukacyjne; przygotowywanie uczniów do zajęć szkolnych; realizację obowiązku szkolnego; stopień przygotowania uczniów do egzaminów zewnętrznych; zainteresowania uczniów; realizację przez rodziców określonych zaleceń zdrowotnych; siebie nawzajem w zespołach samokształceniowych.
2	Monitorowanie prowadzone jest poprzez: ankietowanie uczniów, rodziców, nauczycieli; wywiady i rozmowy z rodzicami, dziećmi, nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem, psychologiem; pozyskiwanie informacji od specjalistów; analizę dokumentacji; obserwacje, kontrole; sprawdzanie prac domowych; prace klasowe, sprawdziany, egzaminy próbne; obserwacje różnych form aktywności uczniów, etc.

W wymaganiu "Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Działania podjęte w efekcie wdrażania wniosków z zewnętrznych i wewnętrznych badań oraz analiz przyczyniają się do rozwoju placówki.

Działania podejmowane przez kadrę pedagogiczną w oparciu o zewnętrzne i wewnętrzne badania są użyteczne i przyczyniają się do sukcesów uczniów i placówki. Z informacji uzyskanych od dyrektora i kadry pedagogicznej wynika, że wszyscy oni z zainteresowaniem śledzą i aktywnie uczestniczą w ważnych wydarzeniach z zakresu surdopedagogiki (np.: udział w debacie na temat dwujęzyczności w nauczaniu głuchych, projekcie Collegium Balticum w zakresie nauki języka angielskiego w języku migowym); poznają nowe formy i metody, które wykorzystują w swojej pracy (np.: zorganizowanie kursu dla uczniów i nauczycieli na temat programowania ułatwiającego naukę "Scratch"; wykorzystywanie materiałów wizualnych opracowanych przez Polski Związek Głuchych w Łodzi "Nie słyszę, ale język polski poznam" w ramach programu "Ojczysty - dodaj do ulubionych"; wykorzystywanie słowników tematycznych migowo-polskich

i polsko-migowych z ćwiczeniami z języka polskiego opracowanych na podstawie badań Fundacji na rzecz Osób Głuchych Warszawa – Olsztyn, etc. Inne przykłady działań, podawane przez nauczycieli (zob. Tab.1) i dyrektora, to m.in.:

- ścisła współpraca z pracodawcami - uczniowie zasadniczej szkoły zawodowej uzyskują bardzo dobre wyniki egzaminów zawodowych w części praktycznej i dobre w części teoretycznej, są więc przygotowani do pracy; zdają czeladnicze egzaminy i mogą prowadzić swój warsztat pracy, funkcjonują na rynku pracy;
- stałe powiększanie liczby zakładów pracy, w których uczniowie odbywają praktyczną naukę zawodu (cukiernik, kucharz, introligator) - zwiększanie oferty szkoły, a tym samym szans uczniów na zatrudnienie;
- aktywizowanie wychowanków poprzez systematyczne prowadzenie dodatkowych zajęć, zachęcanie ich do udziału w tych zajęciach - uczniowie odnoszą wymierne sukcesy w konkursach (o różnej randze) przedmiotowych, artystycznych, teatralnych, sportowych;
- spójne oddziaływania wychowawcze kadry pedagogicznej, praca zespołu wychowawczego, wprowadzenie monitoringu zachowań uczniów - zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w ośrodku;
- indywidualne wspieranie uczniów w ich rozwoju - każdy uczeń osiąga sukcesy na swoją miarę, zdobywa wiedzę bez porażek i stresu, jest z siebie dumny i jest przygotowany do funkcjonowania w środowisku ludzi słyszących;
- funkcjonowanie strony internetowej ośrodka, nawiązywanie kontaktu z różnymi instytucjami, rozsyłanie ofert, udział placówki w projektach, prowadzenie praktyk studenckich - promowanie i zachęcanie uczniów do nauki w placówce;
- usprawnianie form komunikacji poprzez naukę języka migowego, udział w sprawdzonych projektach, poszukiwanie nowych projektów i nowych form pracy - coraz lepsza komunikacja ze światem ludzi słyszących;
- wyjścia do filharmonii, wspólne projekty uczniów niesłyszących ze słyszącymi - większa aktywność młodzieży niesłyszącej w środowisku;
- motywowanie i zachęcanie rodziców do współpracy z ośrodkiem poprzez organizowanie wspólnych spotkań, szkoleń, apeli, wigilii, etc. - występuje mniej problemów wychowawczych.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę podać przykłady wniosków opracowanych na podstawie wyników badań wewnętrznych i zewnętrznych? Jakie działania podjęto w placówce na podstawie tych wniosków? W jaki sposób działania te wpłynęły na rozwój placówki? [WN] (8801)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Konieczne jest uaktualnienie i uszczegółowienie regulaminów i procedur obowiązujących w ośrodku w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa.
2	Nie wszyscy gimnazjaliści, mimo znajomości regulaminów, zachowują się zgodnie z ustalonymi zasadami. Należy systematycznie przypominać im zasady i respektować wcześniejsze ustalenia dotyczące opieki wobec agresywnego ucznia.
3	Należy zaplanować i przeprowadzić cykl zajęć warsztatowych dla uczniów gimnazjum "Jak sobie radzić z przemocą fizyczną i słowną", modelować zachowania poprzez tłumaczenie na bieżąco zaistniałych sytuacji, pomagać w rozwiązywaniu konfliktów.
4	Należy przenieść miejsce odrabiania zadań domowych z grupy wychowawczej do szkoły, ponieważ w tych warunkach wychowankowie lepiej mobilizują się i mogą wykorzystywać potrzebne im pomoce dydaktyczne, co wpłynie na zwiększenie stopnia opanowania umiejętności szkolnych i lepsze przygotowanie do zajęć.
5	Należy systematycznie ćwiczyć czytanie ze zrozumieniem, rozumienie poleceń, rozwijać słownictwo oraz umiejętność komunikowania się, co przekłada się na lepszą zdawalność egzaminów.
6	Należy nawiązywać kontakty ze środowiskiem lokalnym, pozyskiwać sponsorów, podpisywać umowy z zakładami pracy w celu promowania placówki, poszerzania jej oferty, poszerzenia kompetencji zawodowych nauczycieli, umożliwiania młodzieży zdawania egzaminów czeladniczych i mistrzowskich.

Raport sporządzili

- Hanna Markowska
- Monika Piątkowska

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

27.01.2016